

บทคัดย่อ

ประชากรโลกเพิ่มทวีขึ้นอย่างมากมาย ทรัพยากรธรรมชาติหรืออาหารมีจำนวนคงที่ทั่วโลกจึงมีการวางแผนคุมกำเนิดจำนวนพลเมืองของตน การตั้งครุฑแบบไม่พึงประสงค์ก็เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน ปัญหาการทำแท้งจึงเป็นประเด็นสำคัญของแต่ละประเทศ บางประเทศออกกฎหมายห้ามทำแท้ง บางประเทศก็มีกฎหมายอนุญาตให้ทำแท้งเสรีได้ บทความนี้จะกล่าวถึงกฎหมายกับศาสนาพุทธว่าด้วยเรื่อง การทำแท้งได้หรือไม่ได้ ในหลายๆประเด็น เป็นต้นว่า ทารกในครรภ์มารดาเป็นคนแล้วหรือยัง ถ้าไปทำแท้ง ในทางกฎหมายอาจทำได้ในบางกรณี แต่ทางศาสนาพุทธห้ามไม่ให้กระทำในทุกกรณี หากฝ่าฝืน ผู้ที่มีส่วนร่วมในการทำแท้งทุกคน เมื่อตายไปแล้วดวงวิญญาณจะต้องตกนรก และถ้าหากว่า หญิงมีครรภ์ไม่ทำแท้ง แต่ได้เลี้ยงดูบุตรจนเติบโตใหญ่ ก็จะได้านิสงส์ในผลบุญของศาสนาพุทธ เมื่อตายไปแล้ว ดวงวิญญาณ ก็จักได้ไปเกิดในสรวงสวรรค์ บทความนี้ มีความแตกต่างจากบทความอื่นๆ ที่มีกล่าวถึงเรื่องราวทางศาสนาพุทธ นรก สวรรค์ และแนวทางปฏิบัติในทางที่ถูกต้องของผู้เป็นแม่ และเป็นบทความที่สนับสนุนกฎหมายห้ามทำแท้งในทุกกรณี

ABSTRACT

World population has tremendously increased while the amount of natural resources including food is limited. Various countries all over the world have adopted measures for family planning. The problem of unexpected pregnancy has also increased therefore abortion is an important issue in of every country. Some countries have enacted laws to prohibit abortion while other countries have allowed free abortion. This article will discuss various aspects of law and Buddhism in regard to abortion e.g. the maternal ownership of a fetus in a womb. Abortion may be allowed in certain circumstances by law while it is totally disallowed in all circumstances by religious rules. If such religious rules were violated, the spirit of those participated in such violation shall be in hell after death. On the other hand, if a pregnant woman decided not to have an abortion but instead raise her child, she will be blessed and her spirit shall go to heaven after death. Unlike other articles, on Buddhism, heaven, hell, and appropriate practices of those who have become mothers, this article is in favour of pro - live law in every aspect.

การทำแท้งกับกฎแห่งกรรมตามหลักพุทธ ศาสนา และกฎหมาย

สังคม สอหรินทร์*

มนุษย์เกิดมาได้อย่างไร

มีคำถามว่ามนุษย์เราเป็นคนหรือบุคคลตั้งแต่เมื่อใด เป็นข้อถกเถียงกันมานาน จนกระทั่งได้มีบทบัญญัติถึงเรื่องการเป็นบุคคลไว้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 15 สถาปนาบุคคลย่อมเริ่มแต่เมื่อคลอด แล้วอยู่รอดเป็นทารกและสิ้นสุดลงเมื่อตาย จากหลักกฎหมายมาตรานี้ จะเห็นได้ว่าการจะเป็นคนหรือถือว่าเป็นคนนั้น ต้องมีการคลอดออกมาจากครรภ์มารดา ก่อน แล้วมีชีวิตรอดคือมีการหายใจด้วย ดังนั้น ทารกที่ยังอยู่ในครรภ์มารดา จึงยังไม่ใช่บุคคล ใดๆ ที่ทารกในครรภ์นั้นมีชีวิตตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิแล้ว แต่ในหลักของพระพุทธศาสนา มีการกล่าวถึงการเกิดมาเป็นคนไว้ซับซ้อนกว่าในทางกฎหมายมาก เพราะมีการกล่าวถึงว่าก่อนที่จะเกิดมาเป็นคนในชาตินี้ ในชาติก่อน ทารกคนนั้นทำอะไรไว้บ้างถึงสามารถมาจุติเป็นคนได้ในภพนี้ การเกิดมาเป็นมนุษย์ถือว่าเป็นของยาก พระพุทธองค์ทรงเปรียบเทียบให้เห็นว่า สมมุติว่าในมหาสมุทรที่กว้างใหญ่ มีเตาบาบอดอยู่ตัวหนึ่ง ร้อยปีถึงจะผุดขึ้นมาสักครั้งหนึ่ง ในมหาสมุทรนั้นมีแอกไม้ ซึ่งมีรูลอยแท้งเต้งอยู่ ลองคิดดูว่าการที่เตาตัวนี้จะโผล่ขึ้นมาตรงรูนั้นพอดีพอดี จะใช้เวลานานเพียงใด พระพุทธเจ้าตรัสว่า การเกิดเป็นมนุษย์ใช้เวลานานกว่านั้นอีก¹ จะเห็นได้ว่าการเกิดมาเป็นคนได้นั้นยากเย็นแสนเข็ญเพียงใด ท่านทั้งหลายจึงจัดว่าเป็นผู้ที่โชคที่สุดประเสริฐคนหนึ่ง เป็นการบ่งชี้ให้เห็นว่า ชาติก่อนท่านคงจะทำบุญกุศลไว้มาก

ที่เขาเกิดเป็นคนได้ในชีวิตนี้ก็เพราะ เขามีบุญมากกว่าบาป หรือถ้ากรรมนำเขามาเกิด ก็ต้องเป็นกุศลกรรม มิใช่อกุศลกรรม บุญกุศลนั่นเองที่ส่งให้เขาเกิดมาใหม่เพื่อแก้ตัว² หากชาติก่อนได้ทำ

* อาจารย์ประจำ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ นิติศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) มหาวิทยาลัยรามคำแหง เนติบัณฑิตไทย สมัย 36 สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา นิติศาสตรมหาบัณฑิต (สาขากฎหมายธุรกิจ) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

¹ ไพศาล วิสาโล, พระ, รู้ตื่นเบิกบาน (กรุงเทพมหานคร: เนชั่นบุ๊คส์, 2553), หน้า 9.

² วรยุทธ พิชัยศรัทธ, สร้างใจให้ตัวเอง วิชาจากพระพุทธเจ้า (กรุงเทพมหานคร: บริษัท บี พลัส พับลิชชิง จำกัด, 2553), หน้า 30.

บาปหนักไว้มาก คงไม่ได้เกิดใหม่มาเป็นคนอย่างแน่นอน อย่างมากก็ได้เป็นแค่สัตว์เดรัจฉานต่างๆ มีเรื่องเล่าว่า เวลาเทวดาจะจุติไปสู่ภพภูมิอื่น ก็จะมีการอวยพรว่า ขอให้เกิดเป็นมนุษย์นะ เทวดาเขาอวยพรกันอย่างนั้น เพราะถือว่าการเกิดเป็นมนุษย์เป็นเรื่องยาก และเมื่อได้เกิดเป็นมนุษย์ ก็สามารถทำสิ่งพิเศษประเสริฐกว่าเทวดาได้ โดยเฉพาะการที่จะบรรลุธรรมได้มากที่สุดคือ เมื่ออยู่ในร่างมนุษย์ ส่วนในทางวิทยาศาสตร์นั้น จะเห็นได้ว่า การที่เราได้เกิดมาเป็นตัวเป็นตน เป็นความสามารถที่ไม่ธรรมดา เพราะอย่างน้อยเราก็ต้องเอาชนะสเปิร์มร่วมรูนี่ไม่ต่ำกว่าสามร้อยล้านตัว และถ้าเป็นสเปิร์มตัวอื่นได้เข้าผสมพันธุ์กับรังไข่ ก็จะเกิดเป็นคนอื่นที่ไม่ใช่เรา³ บางท่านอาจจะมองถึงการกลับมาเกิดใหม่นั้นไม่เป็นความจริง เพราะมนุษย์ในโลกนี้นับวันจะทวีจำนวนมากขึ้นจนล้นโลก แต่หากท่านพิจารณาให้ถ่องแท้ว่า จำนวนมนุษย์รวมกันทุกๆ ทวีป แม้จะมากมายหลายพันล้านคน ก็ยังนับว่าเป็นสัดส่วนน้อยนิด เมื่อเทียบกับจำนวนสัตว์เล็กๆ ทั่วโลกรวมกัน จึงนับว่าโชคดียิ่งที่ได้รับเลือกจากความเป็นน้อยนิดนั้นให้เกิดมาเป็นมนุษย์

พุทธศาสนาได้มองว่า ทารกในครรภ์มารดาเป็นสิ่งมีชีวิต ที่ว่ามนุษย์เริ่มขึ้นตั้งแต่วันแรกที่ปฏิสนธิ เพราะได้เกิดเป็นสิ่งมีชีวิตเล็กๆ ในท้องแม่ ไม่ใช่แค่ก้อนเนื้อหรือเซลล์เล็กๆ ธรรมดา ดังที่เคยเข้าใจกันมาก่อนหน้านี้ แม้แต่ในพระสูตรก็ยังกล่าวไว้ว่า ชีวิตมนุษย์ย่อมเริ่มต้นเกิดขึ้นเมื่อมีองค์ประกอบสามอย่างครบ ก็คือ 1. พ่อแม่ร่วมกัน (มีเพศสัมพันธ์) 2. แม่ไข่อสุก 3. มีสัตว์เข้าไปเกิด ลำดับขั้นตอนของการเกิดเป็นมนุษย์ จะเริ่มต้นจากการมีกละก่อน กลละนี้เป็นอย่างไร กลละนี้ท่านบอกว่า เป็นหยดน้ำใส เป็นหยดที่เล็กเหลือเกิน เล็กจนกระทั่งในสมัยนั้นไม่รู้จะพูดกันอย่างไร เพราะยังไม่ได้ใช้มาตรวัดอย่างละเอียด ถึงขนาดที่ว่า เป็นเศษส่วนเท่าไรของวิธีอุปมาว่า หยดน้ำใสกลละนี้มีขนาดเล็กเหลือเกิน เหมือนอย่างเอาขนจามรีมา จามรีเป็นสัตว์อยู่ทางภูเขาหิมาลัย ซึ่งมีขนที่ละเอียดมาก เอาขนจามรีมาเส้นหนึ่ง มาจุ่มน้ำมันงา แล้วก็สลัดเจ็ดครั้ง แม้จะสลัดเจ็ดครั้งแล้ว มันก็ยังเหลือติดอยู่ชนิดหนึ่ง ซึ่งเล็กเหลือเกิน ท่านบอกว่าเป็นแหละ ขนาดของกลละ กลละหมายถึงชีวิตในฝ่ายรูปธรรม เมื่อเริ่มกำหนดในเจ็ดวันแรกก็เป็นอย่างนี้มาก่อน ซึ่งเล็กเหลือเกิน⁴

³ ไพศาล วิสาโล, พระ, เรื่องเดิม, หน้า 11.

⁴ สม สุจิรา, **ตอบปัญหาวิชาโลก**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์ธรรมะ, 2551) หน้า 117.

⁵ อรรถเดช นนทะโชติ, **รู้บุญ ชีวิตรุ่ง**, พิมพ์ครั้งที่ 8 (กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์ธรรมะ, 2553), หน้า 189.

⁶ พรหมคุณากรณ์ (ป.อ.ปยุตโต), พระ, **ทำแท้ง: ตัดสินอย่างไร**, หน้า 12-14, at <http://guru.google.co.th/guru/thread?tid=61de483b4359857&clk=wttpts>, (last visited 17 April 2011), หน้า 12-14.

กลดะ ที่เป็นจุดเล็กๆ นี้ หมายถึงการจุดของวิญญาณมนุษย์ ถือว่าเป็นจิตดวงแรกของชีวิตใหม่ ต่อจากนี้ไปกลดะก็จะมีการพัฒนาการต่อไป กลายเป็นตัวอ่อนและเริ่มมีรูปร่างของมนุษย์ ตามขั้นตอนต่างๆ จนครบสมบูรณ์ในที่สุด ทั้งหมดเป็นเรื่องธรรมชาติ เป็นกระบวนการชดใช้กรรม ไม่มีใครบาป แต่เมื่อมีพ่อแม่ มีลูกเกิดขึ้น จะเกิดวิบากอย่างไรต่อไปก็เป็นเรื่องของกรรมเก่าของแต่ละคน ทั้งพ่อแม่และลูก จะสร้างกรรมใหม่ หรือจะลบล้างกรรมเก่า ก็อยู่ที่การปฏิบัติตัวของพ่อแม่ต่อลูก บาปจะเกิดหรือไม่เกิดก็ตอนนั้น ไม่ใช่ตอนทำให้เกิดปฏิสนธิ⁷ จะเห็นได้ว่าในเรื่องของการทำให้เกิดจึงไม่บาป เพราะตามหลักพระพุทธศาสนา ทารกในครรภ์มารดาถือว่าเป็นมนุษย์แล้ว การไปทำแท้งโดยเจตนา ก็คือการฆ่าชีวิตมนุษย์คนหนึ่งแล้วนั่นเอง

บาปกรรมของการทำแท้ง

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 301-304 ได้บัญญัติถึงการทำให้ตนเองแท้งลูก หรือยินยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูก มีความผิด กฎหมายอาญามีโทษจำคุกและโทษปรับ แต่ก็มิใช่อยกเว้นไว้ว่า การทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่มีความผิดกฎหมายอาญา ซึ่งก็ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 305 อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่หญิงตั้งครรภ์แล้วจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพของหญิง ทำให้หญิงทำแท้งได้ แต่ต้องกระทำโดยแพทย์และหญิงนั้นยินยอม หรือในกรณีการทำแท้งเพราะเหตุมาจากการที่หญิงถูกข่มขืน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 276-277, 282-284 ก็สามาถทำแท้งได้โดยชอบด้วยกฎหมาย แต่ผู้กระทำแท้งต้องเป็นแพทย์ และหญิงนั้นยินยอมด้วยเช่นกัน

การทำแท้งโดยชอบด้วยกฎหมาย อาจจะไปขัดกับหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา เพราะการทำแท้งเป็นการทำลายหรือฆ่าทารกในครรภ์มารดา เป็นการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต เป็นการทำบาปหนัก และคำว่าบาปคืออะไร เป็นคำถามที่ผู้คนส่วนมากพอจะเข้าใจความหมายว่าเป็นการทำที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง หากจะตีความคำว่า “บาป” ในทางพระพุทธศาสนา จะมีรายละเอียดมากมาย จนต้องแยกแยะและวิเคราะห์ออกมา เป็นการกระทำที่เป็นอกุศลกรรม กรรมชั่ว อันเนื่องมาจากโลภะ โทสะ และโมหะ รวมไปถึงการมีจิตใจต่ำ เรียกว่าเป็นอกุศลจิต ขาดสติ มีความประมาทในการใช้ชีวิต เป็นเส้นทางไปสู่การเป็นสัตว์เดรัจฉาน เป็นยักษ์ เป็นเปรต หรือเป็นสัตว์นรกต่างๆ ในภพภูมิต่อไป

หลักเกณฑ์การพิจารณาว่าอะไรเป็นบาป บาปคือกรรมอันเป็นอกุศล เรียกว่า อกุศลกรรม 10 ประการ คือ ฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ผิดประเวณี พุดปด พุดส่อเสียด พุดคำหาญาบ พุดเพื่อเจ้า ปองร้าย อยากได้ทรัพย์ของผู้อื่น และมีความเห็นผิดทำนองคลองธรรม⁸ ชาวพุทธมีความเห็นว่า การทำบาปก็คือการผิดศีล 5 ของฆราวาสทั้งปวง โดยเฉพาะศีลข้อ 1 คือ ปาณาติปาตา เวระมะณี ห้ามฆ่าสัตว์ตัดชีวิต เพราะการฆ่าถือว่าเป็นบาปหนัก หรือเป็นครุกรรม ไม่มีการลบล้างบาปหนักนี้ได้ ผู้กระทำจะต้องได้รับผลกระทบแห่งการกระทำต่อไป ไม่ว่าจะเป็นภพนี้หรือภพหน้า

⁷ สม สุจิรา, เรื่องเดิม, หน้า 11.

⁸ อรรถเดช นนทะ โขติ, เรื่องเดิม, หน้า 22.

จะเห็นได้ว่าการฆ่าทุกชนิด ล้วนตกเป็นบาปทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการฆ่าสัตว์เล็ก สัตว์ใหญ่ รวมไปถึงการฆ่าตัวตาย ก็จัดว่าเป็นบาปหนักเช่นกัน คำสอนเบื้องต้นที่สุดของพุทธศาสนา จึงเริ่มต้นด้วยการไม่ฆ่า (ปาณาติปาตา เวระมะณี) คำสอนต่างๆ ไปก็ล้วนมุ่งเน้นให้ตระหนักถึงคุณค่าของชีวิต เช่นการสอนให้มองสรรพสัตว์ สรรพพืชล้วนแล้วแต่เป็นเพื่อนร่วมเกิด แก่ เจ็บ ตาย ในโลกด้วยกัน ทั้งหมดทั้งสิ้น⁹ รวมถึงทารกในครรภ์มารดา ที่ถือว่าเป็นมนุษย์คนหนึ่งต่อไปภายภาคหน้า คนๆ นี้ก็จะมีโอกาสสร้างประโยชน์ต่างๆ ให้กับตนเองและผู้อื่นอีกมาก การทำแท้งจึงเป็นการกระทำให้มนุษย์คนหนึ่งต้องตาย เมื่อเราตายลงไม่ว่าจะด้วยเหตุใดก็ตาม นั่นหมายถึงโอกาสในการเข้าถึงสิ่งดีๆ ทั้งปวงได้ หลุดลอยขาดหายไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โอกาสอันสำคัญคือโอกาสในการบรรลุธรรม การฆ่าจึงเป็นการสังหารผลบุญชีวิต ทั้งร่างกายและทั้งโอกาสในการพัฒนาของจิตวิญญาณไปพร้อมๆ กัน¹⁰

จะเห็นได้ว่า กฎหมายกับกฎแห่งกรรมนั้นมีความแตกต่างกันอยู่มากในทางกฎหมาย ในเรื่องการทำแท้งนั้น มีข้อยกเว้นไม่มีความผิด ไม่ต้องรับโทษ เหมือนกับว่ามีการยกโทษให้ แม้แต่ระยะเวลาเช่นอายุความ หากผู้กระทำความผิดได้หลบหนีคดีไปเกิน 10 ปี คดีก็จะขาดอายุความ ผู้นั้นก็หลุดพ้นจากการรับผิดไปโดยปริยาย ส่วนในเรื่องกฎแห่งกรรม หรือการทำบาปนั้น หากผู้ใดได้กระทำความผิดโดยเจตนา ผู้นั้นจะต้องได้รับผลแห่งการกระทำบาปนี้ จะถูกลงโทษไม่ช้าก็เร็ว ผู้ทำบาปแม้จะไม่ได้รับวิบากกรรมใดๆ เลยในชีวิตนี้ แต่บาปกรรมที่ทำไว้ก็มิได้หนีหายไปไหน ยังคงจารึกไว้ในจิตได้สำนึก เมื่อถึงคราวสิ้นชีวิต จิตที่ขุ่นหมองด้วยความทรงจำชั่วก็จะส่งจิตชั่วนั้นไปสู่ทุกคติ คือ ไปเกิดเป็นสัตว์นรก เปต หรือสัตว์เดรัจฉาน¹¹

มีข้อสงสัยจากหลายคนว่า ผู้ที่กระทำความชั่วต่างๆ ทำไมยังมีชีวิตที่ดี ร่ำรวย สุขกายสบายจิตอยู่ เป็นเพราะพวกเขาทำบุญไว้มากมายเพื่อลบล้างบาปที่ตนก่อไว้ใช่หรือไม่ ซึ่งความจริงแล้ว ไม่ใช่ การทำบุญล้างบาปแต่อย่างใด เป็นวิธีทำบุญข่มบาปเอาไว้เท่านั้น เมื่อกำลังของบุญมีมาก กำลังของบาปมีน้อย กรรมดีที่เป็นบุญ ก็จะได้รับผลเป็นความสุขต่อไป เมื่อกำลังของบาปมีมาก กำลังบุญมีน้อย บาปก็จะลอยอยู่บนให้เป็นผลทุกข์ต่อไป¹² มนุษย์จึงไม่มีทางที่จะล้างบาปที่ตนได้กระทำลงไปได้เลย เป็นเพราะบุญเก่าคุ้มครองป้องกันตนอยู่ หากบุญเก่าเบาบางลงเมื่อใด วิบากกรรมจะตามทันจนได้ในที่สุด

⁹ ว. วชิรเมธี, โมงยามแห่งความสุข, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์ธรรมะ, 2553), หน้า 197.

¹⁰ ว. วชิรเมธี, เรื่องเดิม, หน้า 197.

¹¹ วรยุทธ พิชัยสรทัต, เรื่องเดิม, หน้า 162.

¹² ทูล วิป. ปปัญญ โณ, หลวงพ่อ, แนวทางปฏิบัติภาวนา (กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์ธรรมะ, 2552), หน้า 258.

ผู้ที่ได้กระทำกุศลกรรมหรือทำบาป ในหลักของพระพุทธศาสนาแล้ว ผู้นั้นจะต้องตกนรก และนรกก็มีการกล่าวไว้ในพระไตรปิฎกว่า นรกจะอยู่ใน 3 มิติ คือ 1. มิติจิตใจ 2. มิติสถานที่ในชีวิตนี้ 3. มิติหลังจากตายแล้ว¹³ ข้อแรก นรกในมิติแห่งจิต หมายถึงว่า เมื่อเรากระทำความผิด หรือทำบาปแล้ว ความหมองมัว ความวิตกกังวล ความทุกข์ใจ ความกลัดกลุ้มร้อน จะฝังอยู่ได้จิตสำนึก ทั้งยามตื่น ยามหลับ ตามหลอกหลอนไปจนตลอดชีวิต เหมือนตกนรกทั้งเป็น ข้อที่สอง นรกในมิติสถานที่ในชีวิตนี้ หมายถึงว่า บนโลกของเรานี้เป็นได้ทั้งสวรรค์และนรก เพราะประกอบไปด้วยสิ่งสวยงาม ขณะเดียวกันก็มีสัตว์เครื่องนรกนานาชนิด เช่น บรรดา หมา แมว ไก่ นก งู จัดว่าเป็นสิ่งที่เรามองเห็น ด้วยตาเปล่า และสิ่งที่มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า นอกจากใช้ญาณทิพย์หรืออภิญญาทิพย์ในการมอง ก็คือ บรรดาเปรตทั้งหลายที่ทนทุกข์ทรมานอยู่บน โลกมนุษย์นี้ เป็นต้น ข้อที่สาม นรกในมิติหลังจากตายไปแล้ว หมายถึงว่า เมื่อผู้กระทำความผิดบาปต่างๆ ได้ตายไปแล้ว วิญญาณของพวกนี้จะตกไปสู่ นรกภูมิ ซึ่ง เรื่องการทำแท้งนั้นในทางพุทธศาสนา หรือในทางศีลธรรมที่เราถือกันว่าเป็นความผิดบาปก็คือ การทำแท้งที่เจตนาทำลายเด็กเป็นสำคัญ ส่วนการแท้งเองโดยวิธีธรรมชาตินั้นถือว่าไม่บาป เพราะเป็นการแท้งไปเองตามเหตุปัจจัยที่ไม่พร้อมทางกายภาพ¹⁴ ดังนั้น ผู้ที่มีเจตนา ร่วมก่อกรรมทำแท้ง อันประกอบด้วย แพทย์ พยาบาล ผู้จ่ายยา หญิงมีครรภ์สามีของหญิงมีครรภ์ รวมทั้งคนอื่นๆ ด้วย ในการทำบาปครั้งนี้ ทุกๆ คนถือว่าได้ร่วมกันกระทำความบาปแล้ว เมื่อบุคคลเหล่านี้ได้ตายไป ดวงวิญญาณย่อม ตกนรกกันถ้วนหน้า เนื่องจากได้ร่วมกันฆ่าสัตว์ตัดชีวิตนั่นเอง

นรกที่วิญญาณชั่วจะได้พบหลังความตายแล้วนั้น แบ่งตามความหนักเบาของกรรมชั่วได้ 4 ระดับคือ 1. นรกขุมใหญ่ 2. นรกขุมรอง 3. นรกขุมเล็ก และ 4. นรกโลกันต์¹⁵ หญิงที่มีเจตนาทำแท้ง รวมทั้งผู้ที่ร่วมกันทำแท้งทุกคน เมื่อตายไปแล้ว จะไปตกนรกขุมรอง ขุมที่ 4. แคนหาวเหล็ก (เวตรณีนรก) ลักษณะของนรกนี้มีลักษณะคล้ายสระบัว มีดอกบัวเหล็กผุดขึ้นกลางน้ำ น้ำในสระมีรสเค็ม แสบร้อน ขอบสระแวดล้อมไปด้วยหาวเหล็กแหลมคม มีไฟนรกลุกโชนตลอดเวลา ลักษณะการลงทัณฑ์ สัตว์นรกจะมองเห็นเป็นสระสวยงามแย่งกันดื่มกิน ขณะชื้อแย่งจะถูกหาวเหล็กเกี่ยวเป็นแผล เหวอะหะทั่วร่าง เมื่อกระโจนลงสระน้ำ น้ำนั้นจะซึมเข้าบาดแผล เจ็บปวดแสบร้อนทรมานทรมาย เมื่อดื่มน้ำนั้นจะลวกปาก คอ พุพองเปื่อยเน่าสยดสยอง บางคนวิ่งหนี จะถูกนายนิรบาลไล่ทุบตีด้วยก้อนเหล็ก ใช้ดาบตีแทงแล้วลากให้นอนหงายบนแผ่นเหล็กร้อน จ้างปากอ้าออก แล้วยัดก้อนเหล็กไฟ ร้อนแดงใส่ปาก แผลเผาตับไตไส้พุงไหม้เกรียม¹⁶ น่าเวทนายิ่งนัก

¹³ ว. วชิรเมธี, เรื่องเดิม, หน้า 136.

¹⁴ ว. วชิรเมธี, เรื่องเดิม, หน้า 44.

¹⁵ ว. วิสุทธิสารี, นรก เป็น-ตาย อบายภูมิ, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: บ้านหนังสือ ไกลินทร์, 2550), หน้า 92.

¹⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 127.

ถ้าหากว่าวิญญาณบาปบางตน ยังมีแรงบุญกำหนดส่งให้ได้ไปเกิดใหม่เป็นคนอีก จากคำอธิบายในพระไตรปิฎกกล่าวว่า ผลลัพธ์ของการฆ่าสัตว์ เช่น เคยทำแท้งมาก่อน เกิดมาในชาติใหม่ อาจต้องประสบกับ 9 สิ่งต่อไปนี้คือ พิการ รูปไม่งาม อ่อนแอ เฉื่อยชา ขี้ขลาด ถูกฆ่า ขี้โรค บริวาร พินาศ อายุสั้น¹⁷ กฎกรรมกงเกวียนกันไปเช่นนี้ไม่รู้จัก ส่วนกรณีหญิงที่แท้งลูกเองโดยธรรมชาติ ถือว่าไม่ได้ทำบาปแต่ประการใด การสูญเสียทารกน้อยของคนย่อมมีความเสียใจ และเป็นห่วงใยในดวงวิญญาณของทารก ก็ขอให้ท่านทำบุญอุทิศส่วนกุศลส่งไปให้ดวงวิญญาณ หรือจัดพิมพ์หนังสือธรรมะ แจกเป็นทาน เพื่อที่ว่า เด็กนั้นจะไปเกิดในภพภูมิที่ดีต่อไป

การเลี้ยงลูกเป็นบุญที่ยิ่งใหญ่

บิดา มารดา จำต้องเลี้ยงดูบุตร เป็นหน้าที่ตามกฎหมาย ที่มีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ มาตรา 1564 “บิดามารดา จำต้องอุปการะเลี้ยงดู และให้การศึกษาตามสมควรแก่บุตรในระหว่างที่เป็นผู้เยาว์

บิดามารดา จำต้องอุปการะเลี้ยงดูบุตรซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้ว แต่เฉพาะผู้ทุพพลภาพ และหาเลี้ยงตนเองมิได้”

ในทางกฎหมาย ไม่ได้บอกถึงผลดีของการเลี้ยงดูเด็กจนเติบโตใหญ่ว่าจะมีผลประการใดบ้าง ได้แต่บอกหรือสั่งว่าบิดามารดาต้องเลี้ยงดูบุตรเท่านั้น ต่างกับหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา ที่ได้กล่าวถึงการเลี้ยงดูบุตรแล้วจะได้รับกุศลผลบุญอย่างไรบ้าง

การเลี้ยงลูกนั้นเป็นบุญที่ยิ่งใหญ่ ไม่แพ้การตอบแทนบุญคุณบิดามารดา คำว่า บุญ คือ การชำระจิตใจ ให้บริสุทธิ์สะอาด ทำให้เกิดภาวะน่านุชา¹⁸ เป็นคำเดียวกับคำว่า กุศลกรรม หมายถึงการกระทำที่ดี ไม่โลภ ไม่โกรธ ไม่หลง ดังนั้น เราต้องชื่นชมต่อความดี ทั้งของผู้อื่นและของตน ส่งเสริมให้ตนเองและผู้อื่นดำเนินอยู่ในทางที่ดียิ่งๆ ขึ้นไป ด้วยความรู้สึกละเอียด ใจของเราจะมีเครื่องหล่อเลี้ยง ให้ชุ่มเย็น และความดีทั้งปวงเริ่มต้นที่ใจก่อน¹⁹ เวลาในชีวิตเรายังมีอยู่ไม่มากนัก เราควรหากำไรให้แก่ชีวิตตัวเอง นั่นคือประพฤติปฏิบัติธรรม อย่าให้ชีวิตเกิดมาเสียประโยชน์ กาลเวลา วันคืน ผ่านไป ชีวิตก็ลดน้อยถอยสั้นลงทุกที อีกไม่กี่วันเดือนปี ข้างหน้า ก็จะสิ้นชีวาอำลาจากภพของมนุษย์นี้ไป ไม่มีใครๆ ในโลกนี้บอกทิศทางและตามส่งเราเลย มีแต่กรรมดี กรรมชั่ว เท่านั้นที่เป็นเพื่อนของจิตที่จะพาไปรับผล ถ้ากรรมชั่วพาจิตไป ก็จะได้รับผลชั่ว ถ้ากรรมดีพาจิตไป ก็จะได้รับผลดี²⁰ การสร้างบุญที่ใจเป็น

¹⁷ อรรถเดช นนทะโชติ, เรื่องเดิม, หน้า 45.

¹⁸ ชัชวาล เพ่งวรรณะ, **สวรรค์มีจริง** (นนทบุรี: ชิงค์ ปิยอนด์ บุคส์, 2554), หน้า 218.

¹⁹ วสิน อินทสระ, **อารมณ์ประดับใจ**, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพมหานคร: คนรู้ใจ, 2548), หน้า 57.

²⁰ ทูล วิป. ปปัญญ โณ, หลวงพ่อ, เรื่องเดิม, หน้า 156-157.

การจัดเกลาคจิตใจให้ผ่องใสอยู่เสมอ นั่นก็ถือว่าเป็นการสร้างบุญให้เกิดกับจิตใจของตนแล้ว การสร้างบุญที่ใจจึงเป็นการสร้างรากฐานความปกติให้เกิดขึ้น เพื่อเป็นหลักในการต่อยอดของการสร้างความดีงาม เป็นการปฏิบัติธรรมเพื่อนำพาเอาความสงบมาสู่ชีวิตโดยแท้จริง²¹

ผู้ที่เลื่อมใสศรัทธาได้ตลอดรอดฝั่งนั้น จะต้องมียุติเป็นธรรมะประจำใจ คือเป็นผู้มีความอดทน มีน้ำใจที่เข้มแข็งต่อสู้กับกิเลสฝ่ายต่ำอย่างมีน้ำอดน้ำทน มีความเสียสละ มีความพากเพียร แม้ว่าจะมีความเหนื่อยยากในเบื้องต้น แต่ก็ส่งผลดีในภายหลัง ก่อให้เกิดกำลังใจที่จะทำความดีต่างๆ ขึ้นไป อย่างเข้าใจคิดว่าผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอ เพราะความจริงแล้ว ผู้หญิงมีความอดทนเสียสละอย่างสูงยิ่ง การอุ้มท้องลูกถึง 9 เดือนเต็มๆ การคลอดบุตรซึ่งมีความเจ็บปวดอย่างแสนสาหัส เป็นการแสดงถึงความอดทนอย่างยิ่งยวดของสตรี แต่ก็มีกลิ่นชื่นชมโสมนัสแฝงเร้นอยู่ด้วย จากความรู้สึกถึงความ เป็นแม่ มิใครบ่างในโลกนี้จะมีความอดทนและเสียสละในการเลี้ยงดูบุตรเหมือนอย่างเพศแม่ การเลี้ยงลูกจนตลอดรอดฝั่ง ต้องมีองค์ประกอบหลายอย่าง ข้อเริ่มต้นที่บุญกิริยาวัตถุ ว่าด้วยการทำทาน ทาน คือการให้ของออกไป การให้อภัยไม่โกรธเคืองหรือเกลียดแค้น ผู้ทำด้วยความเอื้อเฟื้อ เมตตา กรุณา สงสาร เป็นการสละออกจากตน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใดๆ นอกจากความอิ่มใจ คือทำแล้ว ผู้ทำย่อม ได้รับความสุขทางใจที่ยาวนานและให้ผลล้นเหลือ²² ความเป็นแม่นั้น หนักนินทาหน่อยย่อมไม่ถือ โทษโกรธเคือง ยินดีเสียสละได้เพื่อลูกทุกคน

บุญกิริยาวัตถุ อีกประการหนึ่งคือ สติขม หรือการรักษาจิต สติคือเครื่องมือกีดกันไม่ให้กระทำความผิด หรือทำบาป บางคนอาจจะเลยเถิดหัว โดยอ้างว่าแค่ไม่ทำผิดกฎหมายก็สบายแล้ว จะถือศีลห้าไปทำไมให้อึดอัดจิตใจ จะถือว่า ถือศีลห้าแล้วได้ขึ้นสวรรค์ ก็ยังไม่แน่ใจว่าสวรรค์มีจริงหรือเปล่านั้น ก็ต้องอธิบายให้เข้าใจเสียใหม่ว่า ความบาลีที่ว่า สีเล นะ สุขัง ยันติ นั้นไม่ได้แปลว่า ถือศีลแล้วจะได้ขึ้นสวรรค์เพียงอย่างเดียว แต่แปลได้อีกว่า ถือศีลย่อมดำเนินชีวิตต่อไปด้วยดีและมีความสุข คือมีความสุขในโลกปัจจุบันนี้เอง²³ ศีลห้ามีอานิสงส์มากกว่าทาน เรียกว่ามหาทาน ถือเป็นการให้ทานที่ยิ่งใหญ่ อย่างน้อยการที่ตัดสินใจไม่ไปทำแท้ง ก็ถือว่าท่านได้ปฏิบัติตามศีลข้อแรก คือการงดเว้นจาก ปาณาติบาต การไม่ฆ่าสัตว์ทั้งปวงด้วยตนเอง เมื่อเริ่มมีศีลข้อแรก ความเจริญในธรรมก็จะเพิ่มขึ้นไป อีก การปฏิบัติตามศีลข้ออื่นๆ ก็จะตามมาเอง

น่าเห็นใจหญิงทั้งหลายที่ตั้งครรภ์ จนกระทั่งคลอดบุตรออกมา อาจมีความวิตกกังวลร้อนใจว่า จะฝ่าฟันอุปสรรคนานาประการ ในการเลี้ยงดูบุตรให้เติบโตใหญ่ได้อย่างไร จึงมีหลักของการเลี้ยงลูกอย่างมีความสุข หรือมีความสุขมากกว่าความทุกข์ รวมถึงการที่จะให้ลูกๆ อยู่ดีมีสุข ก็ต้องมี พรหม

²¹ นัยจัน สาระกุล, เปลี่ยนตัวเองใหม่ ให้ธรรมะหล่อเลี้ยงชีวิต (กรุงเทพมหานคร: D ดี, 2550), หน้า 164-165.

²² วรยุทธ พิชัยศรัทธา, เรื่องเดิม, หน้า 84.

²³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 196.

วิหาร 4 แปลว่า ธรรมเป็นที่อยู่ของผู้ประเสริฐ อันประกอบไปด้วย เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา คำว่า เมตตา คือความปรารถนา หรือความต้องการให้ลูกอยู่ดีมีสุข ร่างกายแข็งแรง ไม่เจ็บไข้ได้ป่วย ลูกมีความสุข แม้ก็พลอยมีความสุขไปด้วย ดังนั้นผู้เป็นแม่ทั้งหลายต้องหมั่นดับไฟโกรธ หรือโทสะออกไปก่อน ขอให้มีความอดทนมีขันติ ทนต่อความลำบากตรากตรำ ทนต่อความเหน็ดเหนื่อย ส่วนคำว่า กรุณา คือความต้องการหรือความสงสาร อยากให้ลูกของตนคล้ายทุกข์ เนื่องจากลูกที่ยังเล็กอยู่ ยังช่วยตัวเองไม่ได้ ยามหิวแม่ต้องคอยป้อนข้าว ป้อนน้ำและนมให้ ยามลูกเจ็บไข้ได้ป่วย แม่ก็ต้องเฝ้าดูแลรักษาพาไปหาหมอ เมื่อลูกเข้าโรงเรียน แม่ก็ต้องคอยส่งเสียค่าเล่าเรียนต่างๆ จนกว่าลูกจะสำเร็จการศึกษา คำว่า มุทิตา คือการพลอยยินดีปรีดาไปกับความเจริญของลูก แล้วก็อย่าลืมความยินดีและความภาคภูมิใจต่อตนเองที่สามารถทำการได้สำเร็จตามขั้นตอนต่างๆ ด้วยจิตใจจะได้มีความสุขขึ้น เบิกบาน หายเหนื่อย สุดท้ายก็คือคำว่า อุเบกขา คือการวางใจให้เป็นกลาง ไม่ยินดีจนเกินไปและไม่เสียใจจนเกินไป เมื่อลูกเติบโตขึ้น ก็ต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง คนเป็นแม่ไม่ควรเข้าไปจัดการทุกอย่างในชีวิตของลูก จนลูกทำอะไรไม่เป็น แม่ต้องคอยเป็นกำลังใจให้ลูก หากลูกประสบความสำเร็จในชีวิต ก็ถือว่าเป็นบุญของแม่แล้ว แต่ถ้าหากว่าลูกดำเนินชีวิตในทางที่ไม่ดี ก็ถือเสียว่าเป็นบุญกรรมเก่าของตัวลูกที่ทำไว้ในภพก่อน แล้วส่งมาผลมาชาตินี้อีก

การเลี้ยงลูกคือการไปสวรรค์

ผู้เป็นแม่ เป็นคนเปิดโอกาสให้บุตรได้เติบโตขึ้นมา เพื่อที่ว่าบุตรนั้นจะได้ทำบุญสร้างกุศล และตอบแทนพระคุณบิดามารดา เป็นกุศลผลบุญอันยิ่งใหญ่สำหรับตัวบุตรเอง พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า บุคคล 2 จำพวกหาได้ยากคือ

- 1) บุพการี ผู้ทำอุปการะให้ก่อน คือทำความดีให้ด้วยใจ เมตตากรุณา หวังความสุขต่อเรา
- 2) กตัญญูคนใดที่ ผู้รู้อุปการะที่ท่านทำให้และตอบแทน

จำนวนพลเมืองโลกประมาณ 3-4 พันล้านคนเวลานี้ มีกี่คนที่ทำการอุปการะแก่ลูกด้วยน้ำใจ อันงาม ด้วยความรักและปรารถนาให้ลูกเป็นสุข²⁴ ผลบุญอันยิ่งใหญ่ของผู้ที่ได้เลี้ยงดูลูกนี้ จะเป็นอานิสงส์ต่อท่านสืบไป จวบจนกระทั่งเมื่อท่านสิ้นชีพจากลาโลกนี้ไป วิญญาณของท่านก็จะได้ไปเกิดบนสวรรค์เบื้องบน ซึ่งสวรรค์ที่เกี่ยวข้องกับท่านมีดังนี้ สวรรค์ชั้นที่ 1 จตุมหาราชิกา มีความหมายว่า ภูมิเป็นที่อยู่ของเทวดา มีท้าวมหาราช 4 องค์ เป็นมหาราช เป็นมิตินับซ้อนอยู่กับโลกมนุษย์นี้เอง แต่กว้างใหญ่ทั้งยังละเอียดกว่ามนุษย์มากนัก จึงไม่สามารถสัมผัสกันได้ด้วยประสาทสัมผัสทุกชนิด เทวดาชั้นนี้มีหลากหลายประเภท และมีความเป็นอยู่ใกล้เคียงกับมนุษย์มากที่สุด มีวิมานของตนเอง

²⁴ วสิน อินทสระ, เรื่องเดิม, หน้า 125.

เป็นเอกเทศ ได้รับความสุขสำราญเต็มที่ เทวดาชั้นนี้มีหลายประเภท²⁵ ได้แก่ ท้าวจุลโลกบาล นาค ครุฑ ท้าวเวสสุวรรณ คนธรรพ์ รุกขเทวดา ภูมิเทวดา(พระภูมิเจ้าที่) ผู้ที่จะได้มาเกิดในสวรรค์ชั้นนี้ ต้องหมั่นทำบุญ ทำทาน รักษาศีลอย่างสม่ำเสมอ

สวรรค์ชั้นที่ 2 ดาวดึงส์ สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ได้ชื่อว่าเป็นแดนสุขาวดีทิพย์สมบัติต่างๆ ล้วนงดงามอลังการชนิดยากจะนึกภาพไปถึงได้ เป็นสุขยอดแห่งนครโลกียอันน่าหลงใหล เป็นสถานที่เสวยสุขสุดเกษมของคนทำดีทุกชนิด ผู้คนในโลกมนุษย์ที่ว่าพากันทำบุญกุศล หวังว่าเมื่อตายไปจะได้ไปเกิดบนสรวงสวรรค์นั้น เมื่อจินตนาการถึงสวรรค์ชั้นฟ้า ทิพย์สมบัติอันตระการตา ซึ่งเป็นดินแดนที่ปรารถนาอยากจะไปแล้ว ก็มีแต่สวรรค์ชั้นดาวดึงส์นี้เองที่รอรับอยู่²⁶ สวรรค์ชั้นนี้จะมีพระอินทร์ เทพดา นางฟ้าเรียงรายมากมาย มีปราสาทมณเฑียร งดงามสุดลูกหูลูกตา ทุกอย่างประดับประดาไปด้วยเพชรนิลจินดา ขณะเดียวกันก็มีเสียงดนตรีขับกล่อม สำราญเบิกบานใจยิ่งนัก อาหารทิพย์ก็มีพร้อมสรรพ จะได้ทุกอย่างในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส หากผู้ใดปรารถนาจะไปเกิด ณ ที่แห่งนี้ จะต้องหมั่นรักษาศีล 5 และศีล 8 อย่างเคร่งครัด เรียกได้ว่าขณะมีชีวิตเป็นมนุษย์ต้องทำความดีอย่างมากมาย และต่อเนื่องมิได้ขาด

สวรรค์ชั้นที่ 3 ยามา เป็นสวรรค์ที่เพียบพร้อมไปด้วยความสุขสโมสรสุดเปรียบปาน เหนือล้ำกว่าชั้นดาวดึงส์หลายเท่าตัว ทิพย์ปราสาทเงินและทอง ณ ดินแดนแห่งนี้ ล้วนแต่ใหญ่โตวิจิตรตระการตา ทอประกายระยิบระยับอยู่ตลอดทิวาราตรี อุทยานทิพย์อันมีอยู่ทั่วไปก็รื่นรมย์เป็นที่สุด เทพดา นางฟ้า ในชั้นยามาก็มีรูปกายสมส่วน น่าหลงใหล มีรัศมีเปล่งออกจากกายไกลหลายวา ต่างเสวยสุขอันพร้อมพร้อมตามที่ต้องการอย่างไม่มีวันหมดสิ้น²⁷ ผู้ที่ปรารถนาจะมาเกิดบนสวรรค์ชั้นยามานี้ ต้องเป็นผู้ที่มีจิตใจเด็ดเดี่ยวแน่วแน่มั่นคง ในการทำบุญทำทาน รักษาศีล 5 และศีล 8 ไม่ยอมทำบาปไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น

บทสรุป

ในเรื่องการทำแท้งโดยเจตนา ไม่ว่าตัวของหญิงจะทำแท้งด้วยตัวเองหรือมีผู้อื่นได้ร่วมกัน กระทำคามผิดฐานทำให้แท้งลูก เช่น แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ หญิงที่ตั้งครรภ์ สามีของหญิงที่ตั้งครรภ์ มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 301-304 ให้ผู้ที่มีส่วนร่วมในการทำแท้งนี้เป็นตัวการร่วมกันทำให้แท้งลูก อาจจะถูกลงโทษจำคุกหรือปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ก็ได้มีมาตรา 305 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ได้ยกเว้นความรับผิดชอบสำหรับทุกๆ คนไว้ หาก

²⁵ ชาญ พิณบุญ, สวรรค์ มนุษย์ ความดี สุดดิ้น (กรุงเทพมหานคร: บ้านหนังสือโกสินทร์, 2550), หน้า 90-19.

²⁶ เรื่องเดียวกัน, หน้า 113.

²⁷ ชาญ พิณบุญ, เรื่องเดิม, หน้า 147.

การกระทำนั้น กระทำโดยแพทย์ และหญิงนั้นยินยอม ในกรณี การตั้งครรภ์จะเป็นอันตรายแก่สุขภาพ หญิง หรือกรณีหญิงถูกข่มขืน จะเห็นได้ว่าการทำแท้งอาจไม่มีความผิดกฎหมายใดๆ ก็ได้ ทั้งๆ ที่การกระทำเช่นนี้เป็นการทำลายเด็กทารกในครรภ์มารดาโดยเจตนา ตามหลักของพระพุทธศาสนา ถือว่าได้ฆ่าสิ่งมีชีวิตที่ถือว่าเป็นมนุษย์แล้ว เพราะตามหลักของศาสนา ทารกในครรภ์มารดา เมื่อมีการปฏิสนธิ ตั้งแต่วินาทีแรกนั้น ย่อมเริ่มก่อกำเนิดขึ้นเป็นคนตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ขณะเดียวกัน ในข้อที่ 1 คือ ปาณาติบาต การห้ามฆ่าสัตว์ตัดชีวิต ห้ามกระทำในทุกกรณี ถือว่าเป็นบาปในทันที ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนร่วมให้มีการทำแท้ง หญิงมีครรภ์ สามีของหญิงมีครรภ์ แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ หรือบุคคลที่ร่วมในการทำแท้ง ทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นผู้ที่ร่วมกันฆ่าคน อุกศลกรรมหรือบาปกรรมนี้ จะส่งผลให้ทุกคนตกไปในอบายภูมิ หรือนรกภูมิ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แม้ว่าท่านจะหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในทางกฎหมาย แต่กฎแห่งกรรมไม่ละเว้นท่านอย่างแน่นอน ยังคงติดตามหลอกลอนไปทุกชาติทุกภพ สำหรับหญิงที่ตั้งครรภ์ แล้วแท้งเองโดยธรรมชาติถือว่าไม่บาปใดๆ เพราะเป็นการแท้งไปเองตามเหตุปัจจัยที่ไม่พร้อมทางกายภาพ ขอให้สบายใจได้ในส่วนนี้ จะเห็นได้ว่าความสำคัญของศาสนาย่อมมีมากกว่ากฎหมายอย่างแน่นอน ศาสนาเป็นบ่อเกิดแห่งกฎหมาย กฎหมายที่ดี มักสร้างขึ้นโดยนำบางส่วนของศาสนาบัญญัติใช้กับประชาชน ดังนั้นหากยึดตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาแล้ว ไม่สามารถทำแท้งได้ในทุกกรณี การออกกฎหมายให้ทำแท้งได้โดยเสรี หรือการอนุญาตให้ทำแท้งได้ตามความจำเป็นบางอย่างในกฎหมายจึงขัดต่อบทบัญญัติของพระศาสนาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอเสนอให้ยกเลิกการอนุญาตให้ทำแท้งได้ในทุกกรณี นับจากบัดนี้เป็นต้นไป